

**การแปลสารคดีเชิงประวัติศาสตร์ : การศึกษางานแปลเรื่อง A Physician at the
Court of Siam ฉบับภาษาไทย**

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2546**

2พ
ป 712 ก
2546
น. 2

**ISBN 974-04-3234-4
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล**

การแปลสารคดีเชิงประวัติศาสตร์ : การศึกษางานแปลเรื่อง A Physician at the Court of Siam ฉบับภาษาไทย
(THE TRANSLATION OF HISTORICAL DOCUMENTARY: A STUDY OF THE THAI
TRANSLATED VERSIONS OF “A PHYSICIAN AT THE COURT OF SIAM”)

เปรมใจ ใจกล้า 4236276 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุชุมาวดี ขำหิรัญ, M.A., พิมพันธ์ เวสสะโกศล, Ph.D., กฤตยา อภินิษฐ์,
ศศ.ม.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทแปลของหนังสือสารคดีประวัติศาสตร์เรื่อง
“A Physician at the Court of Siam” ฉบับที่แปลโดยพิมาน แจ่มจรัส และฉบับที่แปลโดยศุกลรัตน์ ธาราศักดิ์
ในด้านรูปแบบภาษาและกลวิธีที่ใช้ในการแปล ผลการศึกษามีดังนี้

รูปแบบภาษาในฉบับแปลของพิมาน ได้แก่ 1) การนิยมใช้คำภาษาบาลีและสันสกฤต 2) การใช้
ระดับภาษาที่ไม่เป็นทางการ และ 3) การใช้คำสัมผัสและคำคล้องจอง ในขณะที่รูปแบบภาษาของศุกลรัตน์ ได้
แก่ 1) การหลีกเลี่ยงคำที่มีความหมายเชิงลบ 2) การใช้ระดับภาษาที่เป็นทางการ และ 3) การใช้ภาษาเก่า ในด้าน
การใช้คำราชาศัพท์ พิมานใช้รูปแบบย่อหรือภาษาพูดในขณะที่ศุกลรัตน์ใช้ตามกฎเกณฑ์การเขียนราชาศัพท์

กลวิธีการแปลที่พบในบทแปลทั้งสองฉบับ สามารถจำแนกได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับคำ ระดับ
ประโยค และระดับข้อความ ในระดับคำ พบว่ามีทั้งสิ้น 5 กลวิธี ได้แก่ 1) การแปลโดยใช้คำที่กำหนด 2) การ
แปลโดยใช้คำที่อ้างอิงถึงสิ่งที่เฉพาะกว่า 3) การแปลโดยใช้คำตามแบบหรือธรรมเนียมนิยม 4) การถ่ายทอด
ความหมายตามบริบท และ 5) การเพิ่มคำอธิบาย ในระดับประโยค พบว่ามีทั้งสิ้น 2 กลวิธีด้วยกัน คือ 1) การ
แปลตรง และ 2) การปรับประโยคกรรมวาจกให้เป็นประโยคกรรตุวาก ในระดับประพจน์ พบว่าผู้แปลทั้ง
สองท่านใช้กลวิธีการเรียงลำดับข้อความใหม่ แต่กลวิธีการละไม่แปลพบว่ามีเฉพาะในบทแปลของศุกลรัตน์
เท่านั้น เนื่องจากผู้แปลเป็นข้าราชการในสังกัดกองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ จึงพิจารณาเห็นว่าเป็นการไม่
เหมาะสมที่จะถ่ายทอดเนื้อหาที่บรรยายถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ในแง่ลบ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาการแปล
ผิดในบทแปลทั้งสองฉบับด้วย

คำสำคัญ: การแปล / ราชสำนักสยาม / วังสยาม / สารคดีประวัติศาสตร์

THE TRANSLATION OF HISTORICAL DOCUMENTARY: A STUDY OF THE THAI TRANSLATED VERSIONS OF "A PHYSICIAN AT THE COURT OF SIAM"

PREMJAI JAIKLA 4236276 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORS: SUKHUMA-VADEE KHAMHIRAN, M.A., PIMPAN VESSAKOSOL, Ph.D., KRITTAYA AKANISHDHA, M.A.

ABSTRACT

This thesis was a comparative analysis of the two Thai translated versions of "A Physician at the Court of Siam" by Piman Jamjaras and Sukolrut Tharasak to find out the language styles and translation techniques used in translating historical documentary. The results of the study were as follows:

Language styles found in Piman's version are 1) Pali and Sanskrit terms preference, 2) informal style or colloquial and 3) rhyme, assonance and alliteration. Sukolrut's styles are 1) avoiding depressive expressions, 2) language standard variety and 3) archaism. According to the Thai royal words, Piman used a shortened form or spoken language while Sukolrut followed the standard rules of writing royal words.

Translation techniques were found at 3 levels; lexical, sentence and discourse. At the lexical level, 5 categories of techniques were used: 1) specific words 2) substitution of phrase by words and royal words 3) conventional language 4) contextual meaning transferring 5) adding explanation. At sentence level, the researcher found only 2 types; literal translation and changing of passive sentence into active sentence. At the discourse level, both translators performed a technique of phrases and clauses rearrangement within and between paragraphs. But the deletion technique was found only in Sukolrut's version since she is an official of the Literature and History Division so it is considered inappropriate to translate the message depicting a negative royal image. Also, mistranslations were found in both versions.

KEY WORDS: COURT OF SIAM / HISTORICAL DOCUMENTARY / TRANSLATION

165 P. ISBN 974-04-3234-4